

EPERJESI LAPOK

Előfizetési árak:
Egész évre . . . 12 K.
Félévre . . . . . 6 K.
Negyedévre . . . 3 K.
Hirdetési díj: Egyhasábos
petítor egyszeri hirdetése
15 f. Közlemények sora 40 f.

POLITIKAI, TÁRSADALMI, KÖZGAZDASÁGI, KÖZMŰVELŐDÉSI ÉS SZÉPIRODALMI HETILAP

Az Eperjesi Széchenyi-körnek, az Eperjesi Magyar Védőegyesületnek
és az Eperjesi Kereskedők Társulatának hivatalos közlönye.

Szerkesztőség és
kiadóhivatal ::
Kósch Árpád
könyvnyomdája
Eperjes, Fő-u. 59.
:: Telefon-szám 16. ::

Árváinkért.

A háborút nemcsak azok viselik, akik a harcok mezein az ember erőit felülhaladó fáradoalmakat szenvedik s a halállal szembenézve bátran vetik oda a legszébb javukat, magát az Életet — hanem mink is: az otthonmaradtok.

S csakis az a nemzet maradhat felül ebben a rettenetes küzdelemben, melynek tűzhelyénél maradt része is éppoly lelkesedéssel, odaadással s kitartással küzd, mint a kint lévő, a harc borzalmaiban tetteleg résztvevő színe-virága.

Nagy, nehéz kötelességeket hárított társadalmunkra ez a háború, s ezen kötelességek miként való teljesítésétől függ győzelmünk, jövőnk biztosítása.

Társadalmunknak egyik ily kötelessége az érettünk elesettek árváinak gondozása, és pedig úgy szellemi, illetve erkölcsi, mint anyagi tekintetben egyaránt.

Sárosvármegye árvaszéke kérelemmel fordul vármegyénk társadalmához, hogy a harcmezőn elesettek vagy eltűntek kiskorú árváit segítse. Appellál társadal-

munk nemes szívére, s keres oly családokat, amelyek az árvák szomorú sorsára jutott gyermekeket akár saját háztartásukban ellátni, eltartani, ruházni, neveltetni, akár az utánuk felmerülő tartási és neveltetési költségeket viselni akarnák. Akik vagyoni helyzetüknél fogva anyagi áldozatok hozatalára képesek — de idegen gyermeket családjukba fogadni nem akarnak —, módjuk van az állami gyermekmenhelyekbe egy vagy több gyermek felvételét biztosítani, ha magukat a gyermek tartási díjainak fizetésére kötelezik.

A gyermekmenhelyekben a gyermekek tartási díjai következők:

A gyermek egyéves korának betöltéséig egy évre 240 korona.

Egyéves kortól 7-ik életévének betöltéséig egy-egy évre 168 kor., tehát a 6 évre 1008 kor., 7-ik életév betöltésétől a 15-ik életév betöltéséig egy-egy évre 192 kor., tehát a 8 évre 1536 kor., azaz egy-egy gyermeknek születésétől 15-ik életévé betöltéséig terjedő időre szóló tartási díjai összesen kitesznek 2784 koronát. Ha azonban a gyermek tartására

kötelesek a gyermek eltartására képtelenek, azaz a gyermeket elhagyottá kellett volna nyilvánítani, akkor az érte fizetendő díj havonta 6 koronával kevesebb, azaz a 15 évre összesen 1704 koronát tesz.

Kis összegek, melyeknek viselésére nagyon sokan vállalkozhatnak feleslegükből.

Mi hisszük, hogy megyénk árvaszékének kérelme nagyon sok árvát fog juttatni meleg otthonhoz, élvezhető falat kenyérhez, mert nem tartjuk elképzelhetőnek azt, hogy azok, kiknek javaiért, biztonságáért elvázott az apa, ne juttassanak az apa életével védett javak kamataiból a *gyermek*nek.

Az árvaszék elnöke a legnagyobb készséggel szolgál felvilágosítással az ez irányban érdeklődőknek.

Hinni akarjuk, hogy társadalmunk szíve megmozdul s a kenyérkereső apjukat elvesztett árvák gyámolító atyjuk védőszárnyai alatt szülő-apjukhoz hasonlóan a hazának tetterős, munkás, elégedett polgárai s ha majdan kell, hősei lesznek.

TÁRCA.

Petőfi Zoltánt kicsapják.

Irta Blró László.

A májusi napsugár kedvesen mosolygott be az egyszerűen, de igen csinosan berendezett hófehér kis leányszobába. Az aranyos napsugarak megtörték a könnyű batiszt-függönyökön, majd pajkosan, szinte incselkedve ugráltak oda az ablakmélyedésben levő virágcserépekre, melyekben halványpiros virágok szívták magukba a zsonglító májusi napsugarat. A régi zenélő-óra halkán ketyegett, mintha egy-egy fájó, méla szív dobogna elmerengve a szép emlékektől terhes multon. Az ébenfa szekrényben Himfy szerelmei nyugosznak szép, piros bőrkötésben, ő képviseli még itt a legújabb irodalmat. (Ah! boldog le-tűnt idők, amikor még a fiatal lányok lelkében Byron örökszép költeményei fogantak meg.)

Az ablak mellett ül Zsuzsika, még a század elejéről ittfelejtett lélek. Fiatal még, alig tizenhat-éves, de a lelke olyan öreges. Megvet és gyűlöl mindent, ami új, mert manapság olyan léha minden. A szeme kék, mint az égnek tiszta kékje, vagy mint augusztusi délutánokon a Duna vize. A haja aranyárga, mint az apró porcellánbabákon szoktak lenni a francia boltok kirakatában. Apró kacsóiban egy megkezdett selyemterítő pihen, úgy lát-szik, hogy azzal az elhatározással ült le a nehéz bőrfotelbe, hogy ma dolgozni fog, de ez az elhatározás ma is, mint a legtöbbszőr, csak a nagy, erős akarat maradt.

Ó, hogy is do'gozhatna ilyenkor egy bájos leányka, aki még csak most tizenhatéves! Hiszen odakint tavasz van és olyan gyöngyvirágszaga van a városnak. A szőke Körös partjáról friss virágillatot sodor a szellő s az ember lelkébe májusi illatok szállanak.

Ilyenkor csak a hangját tudjuk idézni egy drága leánynek. Valakinek, akit nagyon szeretünk, akiért talán képesek lettünk volna valamikor még meghalni is. Eszünkbe jutnak az esküvések, amiket valaki valamikor a fülünkbe súgott. A kakukos óra a méla, rózsaszínűre meszelt falon, a kedves vasárnap délutánok, amikor mellettünk ült az édes a fájdalmasan nyikorgó plüss-diványon és úgy súgta a fülünkbe halkán: szeretlek. Ó, milyen kedves percek is voltak azok, amikor a lámpagyújtás idejét még csókolózással töltöttük el!

És reánk szállnak ilyenkor a kábító májusi éjszakák, amikor az ablakok alatt bánatos, vén cigányok húzták a Strausz-valcerekét, vagy a Lavotta szerelmét.

Az ablakokban kigyuladt a gyertyák fénye, mert a drága nő észrevette a hódolatot és bizonyosan ránk gondolt akkor. Vajjon ki lehetett akkor boldogabb? Kint az utcán a ragadós sárban didergő ifjú, akinek a sár befolyt a cipője talpán, de azért költő és színész szeretett volna lenni egy személyben. Vagy talán a leányka a fehér szobában, aki a barnahajú ifjúról álmodozott? Ó, ki tudná mindezt megmondani! Csak azt tudjuk, hogy olyan édes mindezekre még csak vissza-gondolni is.

Zsuzsika, ez a század elejéről ittfelejtett, törékeny

lelkű nő sem tud mást csinálni, csak a régi időkön gondolkodni. Mert olyan fájó néki még csak látni is, hogy már senki sem rajong a költőkéért. Az úriasszonyok már nem fordulnak vissza a kis körösparti városkának utcáin, ha elmegey mellettük a nagy Petőfi fia: Zoltánka.

És úgy fáj ez, az ő gyöngye kis leánylelkének, hogy talán legjobban szeretne most meghalni. Ó, mert olyan szép és mégis olyan csúnya ez az élet. Ó, milyen jó is volna egy ilyen szép tavaszi napon, amikor a zöld kerítések mögött fesiőben vannak a fehér orgonavirágok, egy reggelen örök álomra szenderülni! Legalább megsiratná az embert valaki, ha más nem, talán az édes. Vagy az talán még virágokat is helyezne a sírja fölé. Milyen jó, milyen szép lenne egyszer belemélyedni az örökkévalóságnak végtelenül kéklő tavába és onnan soha-soha fel nem ébredni a szomorú valóra.

Istenem! Vajjon mi bánthatja egy ilyen tizenhat-éves leánynak a szívét, akinek hófehér lelkét nem perzselte még meg az élet forró nyara. Csak a szerelmes leányok szoktak ilyenkor úgy gondolkozni, mint ő. Csak a szerelmes kis leányok szoktak tizenhatéves korukban a halálról ábrándozni, kiváltképpen akkor, amikor virágba szökken a fehér orgona szirma.

Bizony Zsuzsika is szerelmes, nem hiába hever már órákhosszat a megkezdett selyemterítő. Csak testileg van itt ebben a fehér leányszobában, ámde a lelke az messze jár. Valahol egy barnahajú diáknál, aki alig lakik túl rajtuk néhány utcával, a jó öreg Kicska bácsinál, a szarvasi

Háborús képek.

A félénk hadifoglyok.

Két népfelkelő katonánk szuronyos fegyverrel körülbelül 40 orosz fogoly katonát vezetett a napokban a városon keresztül. Rongyosak, éhesek voltak az oroszok és dideregve húzták össze magukon kabátjukat. Volt közöttük ötven év körüli öregember és 18-éves fiú. Egyesek sapkájukat lengetve integettek az utcán járókelők felé, mások enni kértek. A Berger-kávéház előtt két honvédhuszár állott, piros nadrágban, mentével, kardosan. Amint az első pár orosz fogoly meglátta ott őket, önkénytelenül visszahúzódtak és elkanyarodva az utca közepére, félve mutogattak a huszárok felé: «vörös ördögök» — «cserveno diavolo». Annyira beléjük rögzött már a félelem, hogy a harctéren kívül álló békés honvédhuszárok is képesek megfélemlíteni őket piros nadrágban, mentével, kardosan.

Van Isten.

Fáradtan, átázva, fázva az erős havazásban, több órai kocszás után késő éjjel érkezett meg a városházára beszállásolás végett egy gyalogezredünkhöz tartozó százados. Nagyon kért, hogy itt a közelben adjunk részére szállást, de legszivesebben a városházán maradjon, hogy ne kelljen messzire elmennie. És tényleg itt maradt a rendőrkapitányság ügyeletes-szobájában. Nem győzte eléggé dicsérni és megköszönni az ágyat. Reggel első dolga volt, hogy templom után érdeklődjék, mert oda akart menni. Megmutatták. Misét hallgatott és megkönnyebbült szívvel jött vissza.

— Annyi veszélyen, ellenséges tűzön mentem keresztül — mondotta —, hogy megfogadtam, hogy első szabad utam az Isten házába visz. Boldog az, aki e nehéz napokban megtarthatja fogadalmát és bízom az Istenben, hogy továbbra is megsegít.

És mi meghatottan néztük az erős embert, kinek annyi veszély után első dolga a templom és az Isten volt.

A harangszó.

A városháza előtt tűzerek állottak, ágyúkra fogott lovaikat tartották gyeplőszáron. Egyszerre harangszó szólalt meg a főtéren. A róm. kath.

gimnázium legáldottabb lelkű professzoránál. Az a barnahajú, szerelmes nézésű diák nem más, mint Zoltánka, Petőfinek egyetlen fia. Ó, milyen szépen tudja az a polkát táncolni, úgy, mint senki ebben a kis városban.

Zoltánka tavaly jött először Szarvasra. Emlékszik, Pestről hozta nagybácsija, régi forspontos szekéren, amilyeneken Budapesttől Fiuméig szoktak utazni a kellemetlen öreg urak s nyugalmazott, vén katonatisztek, akiknek azonban még mindig ifjú a szívük, bár a waffenrokk már kifényesedett rajtuk a sok kefélestől. Ilyeneken utaznak a rizs-poros arcú, de abroncsos szoknyát hordozó ételesebb dámák is, akik a csillagos nyári éjszakákon még mindig a szerelemtől ábrándoznak, talán egy a kékelő tengeren fekvő Velencében állomásozó, fehérköpenyes katonatisztről, vagy a jó Isten tudja, hogy kiről.

Egy ilyen forspontos szekéren jött Zoltánka is. A nagybátyja hozta Pestről, hogy a szarvasi gimnáziumba irassa be.

Zoltánka Pesten a piaristák gimnáziumába árt, de az apjának kóborló lelke költözött belé és ő nem nagyon törődött a studiumokkal. Nagyon elkényeztették ott az asszonyok. Ha végigment a Váci-utcán, a kékelő szemű úriasszonyok mind szerelmes mosolygással néztek az ő sápadt, vézna arcába.

Róla álmodoztak lázas, gyötrő éjszakákon a leánykák és napról-napra írták hozzá a szerelmes leveleket. És Zoltánka év végén a hetedik gimnázialis osztályban meg is bukott a latin nyelvből és mennyiségtanból.

templom tornyának nagy harangja szólalt meg érces szép hangon.

— Hallod testvér, hallod? — szólott az egyik tűzér a másikhoz — régen nem hallottunk harangszót.

— Bizony testvér, akkor még a nap melegen süttött; nyár volt odahaza. Azóta, ha harangszót hallottunk, mindig baj volt. Az ellenségnek adtak véle jelt bitang árulók, s nyomában mindig srápneltűz járt. E harang szava szép, mint otthon a falunkbeli. Le a sapkával, fiúk!

És a hideg téli időben percekig fedetlen fővel hallgatták a tűzerek, a jó fiúk a harang szavát.

Szomorú értesítés.

Megható küldemény érkezett a napokban a rendőrkapitánysághoz a 67-ik gyalogezred pótkeret-parancsnokságtól. Az orosz csatamezőn hősi halált halt Paszternák Jakab tartalékos hadnagynak halálakor birtokában volt apró tárgyait: egy órát, zsebvillanylámpát, iránytűt, fűtjelzőt, cigarettatárcáját és feljegyzési könyvecskéjét küldte el a katonai parancsnokság azzal a megkereséssel, hogy szolgáltassák ki azokat a megboldogult Eperjesen lakó hozzátartozóinak. Átnéztük a szomorú küldeményt. Az óra üvege, mutatója összetörött, a villanylámpa oldala behajlott, a fűtjelző és zsinórja véres volt. Könyvecskéjében a következő szomorú feljegyzést találtuk, melyet valószínűleg az a katona írt bele, aki Oroszországban elföldelte a hős hadnagyot:

„A hadnagy úr, Paszternák Jakab 1914. november 18-ikán este halt meg; orosz golyó a fején érte. Gornaviczben, Oroszországban temettük el. Bővebb felvilágosítást adhat háború után, ha Isten segélyével túléli, Beer Sándor, Budapest-Mátyásföld, Boros-villa.“ dr-s-g.

A halott katona.

Szeretek néha a kéklő hegyek között járni, társtalanul, egyedül, legalább így nem háborgat senki. A lelkemre száll ilyenkor az égnek komor szürkése, amely úgy omlik alá a messze ködökbe vesző hegyekre, mint egy öreg barátnak avult szürke csuhája. Az ember lelkét ilyenkor szelid, soha nem érzett érzések kapják meg, különösen itt a Kárpátok alján, ahol most min-

den egyes kis bokornak története van és talán olyan története, amely még századok múlva is föl lesz jegyezve a história lapjain.

A napokban is kint kószáltam olyan területeken, ahol már oroszok jártak. Egyedül voltam, senki sem volt velem, csak a Bánat, ez az én egyetlen hű társam, aki már, úgy látom, sohasem akar tőlem elszakadni. Egy községen mentem keresztül, ahol néhány nap előtt még kemény csatát vívtak a mieink az orosz rémmel. A falu legutolsó házában láttam egy szomorú képet, amely úgy hatott reám, hogy sohasem bírom elfelejteni, ameddig csak élek. Tudom, hogy járhatok-kelhetek még sokáig ebben a világban, mindig bele lesz vésvé ez a kép az én szomorú magyar lelkembe.

Egy őrtálló katonát láttam a ház falának dőlve, odamentem hozzá, beszédbe akartam vele elegyedni, hogy megkérdezzek tőle egyet-mást, hátha tudna egy kis felvilágosítást adni az ismerősökről, a testvéerekről, akiket most különösen nagyon szeretek.

Am a kérdésemre nem felelt a katona, csak amikor meg akartam már rázni, akkor vettem észre, hogy halott az istenadta, hogy ő már nem felel egyetlenegy kérdésemre sem, hiszen az ő lelke már elköltözött messze másvilágba, oda az örökkévalóságban lakozó magasságos Úristenhez, ahol talán már szerető menyeyi angyalok csókolgatják halovány arcát, lágyan, gyermekre nagy odaadással.

Itt mellettem már csak földi maradványai állanak végtelen hosszú haptákban, amely talán örökké fog tartani. Szelid szeméit fel a magasságos firmamentumra függeszti, mintha csak hálát akarna adni azért a nagy megbékélésért, amely olyan édes, olyan jóleső érzéssel tölti most el, mint amilyennel talán a gyermekkorában hallott dajkamese sem.

Nem bírtam sokáig nézni ezt a képet, tovább kellett mennem, mert úgy éreztem, hogy ha sokáig ott maradtam volna, még talán meg is hasadt volna a szívem.

De megint csak újabb szomorúság szakadt rám. Az árok szélén, elfeledve, elhagyatva mindenkitől, egy magyar huszárt láttam. Gyönyörű hetyke barna bajusza volt, mintha csak kacér-

Zsuzsikákhoz is sokat járt, mert amikor először találkozott vele, ő is mindjárt észrevette, hogy vonzódik a lánykához és amit iránta érez, az már több a barátságnál.

Zsuzsika tudta legjobban megérteni a nagy költő fiát, akit Szarvason apjának méltó utódjaként ünnepeltek. És nem is hiába, mert Zoltánka valóban költői lélek is volt. Zsuzsika órákhosszat el tudott gyönyörködni abban a bájos kis versikében, amelyet Zoltánka az ő születésnapjára írt.

Istenem, milyen szép sorok is azok:

Szeretem a tavasz kedves kis virágát
A szerény ibolyát,
Ha kora tavasszal ide-oda bolyogok
Virágos réten át.

Szeretem barátim: a vidám fiúkat,
Kik engem szeretnek.
De ha Téged látlak, mindent elfeledve
Csak Téged szeretlek.*

Úgy beleédesgették ezek magukat Zsuzsika lelkébe, hogy sohasem tudja őket feledni egy percre sem. A strófák olyan finomak, mint a velencei metszett üveg, legalább szebb hasonlatot nem tud róla mondani Zsuzsika. Ő csak azt tudja, hogy amikor olvassa, olyan különös érzések vesznek rajta erőt, mintha csillagos, nyári éjszakákon kint sétálna a nagyerdőn és körülötte héthúrú hegedűt pengetnének a menyeyi tündérek.

Ah Istenem! a Köröspart, a nagyerdő fáival, milyen sok kellemes érzést is ébresztett már ő bennük, hány édes percüknek is volt már az szemtanúja. Olyan nagy boldogság mindezekre

* Eddig meg nem jelent költeménye. (Szerk.)

kodni akarna ott erős vállain csal kemény legényt teremthetett az földön. A mentéj vér. Arcán semmi dalomnak, szinte gott, mert meg hazáért, annál nag el sem lehet képz

Beszédbe eleg úgy szerettem vol Úgy-e milyen fu egy halott huszárt mert itt még a sz is tudnak beszélni huszár, akinek ol mint szeptemberi a Duna vize

A huszárs el lyal kellett már ti voltak. Ha egyet a helyébe. Már va kor egy messziről és leterfette. Azó ilyen elhagyatott Megnézem a z rózsaszínű tábori frással:

«Kedves páro

Tudatom, hog egészséges vagyok neked is. Mindig mert olyan nehéz úgy szerettelek tég Tovább nem is bi úgy fojtogatja már

Mert sajnállak t aki már sohasem kedves párodat, le a kéklő mennyors szentebb szerelem

De azért vigaszt aki elhagyatva, elfe hiszen most magy És bizonyosan is, akinek te jó eg

visszagondolni, mit édes dajkamesékre

De haj, mi itt körösparti városka felöltöni. Mintha fia lámpások eltűntek, ezek az alattuk sé a XIV. Lajos korá szobák ajtaja előtt

hordanak és már korabeli kék frakk magyar atillában. egészen máskép c nyikorgó kerekese l eperfás udvarokról

Csak a Zoltánka De már ő utána s parasztlányok, ám nem mondják már ni a Petőfi fia!

És legjobban fa hogy az ő kis paj veszik Szarvason. mert azt mondják, nem tanul. Az éjsz csavarogja át. Mos

Ne fe

WOH

kodni akarna otthon a feleségével. Hatalmas, erős vállain csak úgy feszült a mente. Ilyen kemény legényt bizonyosan csak jókedvében teremthetett az Úristen ott a nagy magyar Alföldön. A mentéjét gyöngén át is itatta már a vér. Arcán semmi nyoma a szenvedésnek, a fájdalomnak, szinte azt mondhatnám, hogy mosolygott, mert meghalhatott ő is a királyért és a hazáért, annál nagyobb boldogságot pedig már el sem lehet képzelni a mai időben.

Beszédbe elegyedtem a halott huszárral, mert úgy szerettem volna tőle egyet-mást megtudni. Úgy-e milyen furcsán hangzik ez: beszélgetni egy halott huszárral. Ó, pedig itten ez lehetséges, mert itt még a száraz kóró és az élettelen kövek is tudnak beszélni. Hogyne tudna hát egy halott huszár, akinek olyan gyönyörű kék a szeme, mint szeptemberi délutánokon Visegrád mellett a Duna vize.

A huszár is elmesélte nekem, hogy karabélyllyal kellett már ütnie az orosz, mert annyian voltak. Ha egyet leütött, hát három jött megint a helyébe. Már vagy négyet terített le így, amikor egy messziről jött golyó szíventalálta őt is és leterítette. Azóta fekszik itt ilyen csöndesen, ilyen elhagyatott néma szomorúságban.

Megnézem a zsebeit. A mente zsebében egy rózsaszínű tábori levelezőlapot találok ezzel az írással:

«Kedves párom!

Tudatom, hogy én hála a jó Istennek most egészséges vagyok, amit hasonlóképpen kívánok neked is. Mindig rád gondolok kedves párom, mert olyan nehéz is volt tőled elszakadni, hiszen úgy szerettelek téged.» De már elég is ebből. Tovább nem is bírom már olvasni, hiszen csak úgy fojtogatja már a könny a torkomat.

Mert sajnálak téged, szegény magyar huszár, aki már sohasem fogod meglátni többé a te kedves párodat, legfeljebb csak odafönn abban a kéklő mennyországban, ahol aztán majd még szentebb szerelemmel ölelkezhetek össze.

De azért vigasztalódjál, szegény magyar huszár, aki elhagyatva, elfeledve fekszel itt mindenkitől, hiszen most magyar gyerek sirat meg téged.

És bizonyosan rád gondol most a te Zsuzsid is, akinek te jó egészséget kívánsz. Én talán el-

visszagondolni, mint a gyermekkorunkban hallott édes dajkamesékre.

De haj, már itt is megváltozik minden. A kis körösparti városka is a nagyváros képét kezdi már felölteni. Mintha fiatalodnék. Az ódon petróleumlámpások eltűntek, pedig olyan szépen vigyáztak ezek az alattuk sétáló szerelmes párokra, mint a XIV. Lajos korabeli örök a pompás asszonyi szobák ajtaja előtt. Az emberek nyírott bajuszt hordanak és már senki sem jár a Napoleon korabeli kék frakkban, vagy a zsinóros, barna magyar atillában. A masamód kisasszonyok is egészen másképp díszítik már a kalapokat s a nyikorgó kerek kút is eltűnik már lassan az eperfás udvarokról.

Csak a Zoltánka még a régi Szarvasnak utcáin. De már ő utána sem fordulnak vissza csak a parasztlányok, ám a nedveszemű úriasszonyok nem mondják már olyan szerelmes tekintettel: ni a Petőfi fia!

És legjobban fáj ez a Zsuzsika kis szívének, hogy az ő kis pajtását már olyan közömbösen veszik Szarvason. A tanárok is haragsznak rá, mert azt mondják, hogy mindig dorbézol. Soha nem tanul. Az éjszakákat mindig a fosztókákban csavarogja át. Most is ő miatta ült össze a tanári-

mehetnek hozzá, meglátogathatnám őt és megmondhatnám neki, hogy öltözzön gyászfekete ruhába, mert az ő kis ura már meghalt, nagyurason, rangosan, mint egy magyar huszárhoz illik, a királyért és a hazáért.

De engem nem visz rá a lélek erre. Én nem bírnám elviselni a te Zsuzsidnak szivettépő zokogását. Így hát csak ezt a kis tábori lapot viszem el magammal, — majd ha a városba érek, bedobom a postaládába, hogy hadd kapjon még tőled üzenetet a te kedves párod, a te szerető Zsuzsid.

Hadd higye, hogy te még egészséges vagy, hogy nincs semmi bajod és még mindig olyan szerelemmel gondolsz őreá, mint amikor még otthon voltál az Alföld végtelen rónaságán s a búza aranykalásza hullott kemény karod előtt, szegény magyar huszár!

(b.-1.)

Mire van szüksége a sebesült katonának?

A társadalmi közjótekonyság a mai háborús világban ambícióval keresi a tért, ahol vitézül harcoló katonáinknak segítségére lehet; a céltudatos irány megadására külön hadsegélyző hivatal áll rendelkezésre, mely különös gondot fordít arra, hogy a társadalmi segélynyújtás a gyakorlati élet követelményeinek teljesen megfelelő legyen.

Ilyen gyakorlati követelménynek bizonyult a csatatéren megsebesült katonáknak kórházba való szállításukig fölforralt meleg tejjel, forró teával stb. erősítése, mely célra kitűnően beváltak a termosok. Az ötlet magyar embertől származik, aki a szekéren hozott vagy gyalog vándorló és a vérvesztés folytán a hosszú úton a megfagyás veszélyének kitéve katonáknak úgyszólván életét mentette meg termosban vitt meleg tejjel.

Köztudomású, hogy a legnagyobb kényszerítés az a hosszú út, melyet a sebesülteknek a harctérről az állandó gyógyhelyig kell megtenni. Ezen a kényszerítésen segíteni mindnyájunknak emberbaráti kötelessége.

Gr. Tisza István vetette fel azt a követésméltó szép eszmét: „gyűjtsünk termosokat!” Ezek segítségével enyhíthetünk testvéri szeretettel értünk küzdő katonáink nehéz helyzetén s el-

kar, mert megint rajtacsípték. Senki sem pártfogolja már, csak a jó öreg Kicska bácsi, az is talán csak azért, mert bizony legtöbbször az ő fiával kószáltak oda. De most ő is meglehetősen közömbös, mert az ő fia most véletlenül nincs benne a bajban.

És ha erre gondol Zsuzsika, úgy szeretne meghalni. Legjobban szeretné, ha a holnap napot meg sem érné. Mi lesz, ha Zoltánkát kicsapják? Akkor ő el fog menni messze, idegen vidékre, ahol jobban megbecsülik, ahol még szeretni fogják, ha másért nem, hát az apja emlékéért. Így mondotta ezt Zoltánka, és Zsuzsika tudja, hogy ő be is szokta a szavát váltani. Aztán meg mit is csinálna tovább Szarvason egy kicsapott diák?

Zoltánka azt is megígérte Zsuzsikának, hogy holnap találkozni fog vele megint a nagyerdőn és ott majd elmondja, hogy mi történt vele. Ennek az egy napnak tudott talán még igazán örülni Zsuzsika. Holnap megint együtt lesz övele, majd megint közösen bevésik nevüket egy öreg tölgyfába, örök emlékeztetőül az itt töltött napokra.

Aztán majd virágokat is fog szedni búcsúzóul az ő kedves kis pajtásának.

*

Régi, kedves kiránduló-helye volt már az

viselhetővé tehetjük súlyos szenvedéseiket. Thermosok segítségével módot nyújthatunk arra, hogy melegítő és erősítő italok mindig kéznél lehessenek.

Thermosokon kívül szükség van erősítő italokra, tokaji borra, konyakra és likőrökre, azután csokoládéra és cakeszre, amelyek szintén igen alkalmasak arra, hogy a meggyötört szervezetet felüdítsék. A vadászembereknek bizonyára lesz nélkülözhető termosuk és minden módosabb háztartásban található felesleges erősítő ital. Mindezeket köszönettel átveszi a Hadsegélyző Hivatal Budapesten, IV., Váci-utca 38. szám alatt levő raktára avégből, hogy azokat a hadtáparancsnokságokhoz juttassa.

Adományokat legcélszerűbben a községi elöljáróságoknál lehetne összegyűjteni, melyek azokat azután Budapestre juttatnák.

HIREK.

Látogatás az eperjesi Vöröskereszt-kórházban. *Bolgar* Ferenc v. b. t. t., ny. honvédelmi államtitkár és gróf *Patthyány* Lajosné az Országos Vöröskereszt-Egyesület központi igazgatóságának képviselőjében az eperjesi Vöröskereszt-kórházat meglátogatták s a látottak felett legteljesebb elismerésüket fejezték ki.

Házasság. E farsangon, febr. 10-ikén vezetni oltárhoz dr. *Obál* Béla ev. theol. akad. tanár *Gyuráts* Linust, Gyuráts Ferenc dunántúli ev. püspök unokahúgát és fogadott-leányát Pápán. Az egyházi szertartást *Geduly* Henrik tiszakerületi ev. püspök végzi. Szívvel gratulálunk a szép frigyhez!

Putschalko Marianna zongoratanítónő a tanítást febr. 1-jétől megkezdte. Tanítványok jelentkezhetnek lakásán, Fő-u. 37. sz.

Állásról való lemondás. *Prohala* Ferenc szentkereszt-i r. kath. el. isk. tanító mult hó 15-ikén állomásáról lemondott és a tornanádasi (Abaúj-Torna-vm.) r. kath. el. isk. tanítói állásra távozott. *Mawitz* Margit hankvágási ág. h. ev. elemi isk. tanítónő a rozsnói ág. h. ev. polgári leányiskolához lett megválasztva tanítónőnek, minek következtében az eddigi állásáról lemondott.

elmult században is a kis Szarvasnak a nagyerdő. A szőke Körös partján terül, mintha csak meg akarná koszorúzni az öreg vizet, amely már itten olyan fáradtan, olyan méla egyhangúsággal folydogál. A nagyerdőnek hatalmas vén fái ma már csak úgy roskadoznak az idő súlya alatt. Az öreg, vén törzsek mindenikébe be van vésvé egy-egy szív a szerelmes párok nevével. Hej, ha ezek beszélni tudnának, milyen sok édes mesét mondanának el! Ha szóba tudnék velük állani, tudom, hogy elmondanák, hogy itt járt valamikor a kedves, akit talán Melanienak hívtak és Velenceze felől jött, ahol úgy csillog a tenger kékje, mint a mosoly egy bájos leánykának az ajakán. Talán piros napernyőt is hordott s amikor átölelte az ifjú, az még pirosabb árnyékot vetett arccskájára.

Csak egy napig voltak a kis városkában, a nagyvendéglőben háltak, ahol a legszebb korcsmárosné méri a piros bort és másnap már tovább utaztak a forspontos kocsin, a nagyerdőt azonban megnézték, hiszen anélkül nem is tudtak volna tovább utazni Szarvasról.

De ez csak régen volt így. Ma már az öreg erdő is fiatalodik. A méteres magasságú fű eltűnt a fák közül, mert minden évben rövide nyírják talán négyszer is. Pedig milyen kár érte!

Ne felejtse el! Ha szüksége van finom **cipőre, kalapra** vagy **fehérneműre**, akkor szerezze be **WOHL IZIDOR** úridivat- és cipőárúházában, **Eperjes, Fő-utca 87.**

Halálozás. Özv. *Fónás* Jánosné sz. Burow Ida életének 68. évében Budapesten meghalt. Temetése a ref. egyház szertartása szerint febr. 5-ikén d. u. 2 órakor a legnagyobb részvét mellett ment végbe. Halála társadalmunkban, melynek rendkívül nemesszívű s tevékeny tagja volt, igaz részvétet váltott ki. A megboldogultban Holénia Béla anyósát gyászolja.

Óvónők segélye. A vall.- és közokt.-ü. miniszter *Diószeghy* Emma és *Csehy* Ilona bártfai, *Laurencsik* Erzsébet felsővízközi, *Sztrachon* Ilona bányavölgyi és *Lépes* Olga zborói áll. óvónőknek egyenkint 100—100 korona segélyt engedélyezett.

A népkönyha működése. Január hó elején ismét felvette a népkönyha nagyszükségű jótékony működését. A nagy inség és az elviselhetetlen hideg egyre növeli a népkönyha jótéteményeiben részesülők számát, úgy, hogy jelenleg naponta 209 embert lát el. A népkönyha vezetősége már a megnyitáskor nagyobb készleteket szerzett be, enélkül ma nem is volna képes jótékonyosságát gyakorolni. Sajnos azonban, a készletek, az ellátottak egyre növekvő száma folytán, fogynak, és nagy gondot fog okozni az anyagiakkal mostohán ellátott négyeletnek az egyre dráguló és nehezen beszerezhető élelmicikkeket megszerezni, hogy nagyfotosságú jótékony intézményét minél tovább fenntarthassa.

Az ev. Theol. Testület megalakulása.

Az ev. theológiai akadémia növendékei f. hó 3-ikán este tartották ezidei testületi alakuló-közgyűlést, mely alkalommal a testület tisztviselői a következő hallgatók lettek: elnök *Farkas* Győző IV. é. theol., főjegyző *Kiss* István, aljegyző *Danielisz* Róbert, főkönyvtáros *Szuchovszky* Gyula, alkönyvtáros *Mayerhöfer* Árpád, becsületbírósi elnök *Matulcsik* Gyula, önszegélyző-egyesületi elnök *Nandrassy* D. Elek és végül pénztárnok *Galgon-Jaske* Ádám.

Teljes lakásberendezések *Gottlieb* Leo Butor-Ipar Vállalatánál, Eperjes, Fő-utca 22. sz. Telefon 152.

Hadbavonult tanítójelöltek vizsgaközlésének eredménye. A hadvezetőség által kiadott rendelkezés értelmében, mint az a fairságosokból is ismeretes, az 1891., az 1895. és az 1896. évben született tanítóképző-intézeti növendékek is a népfelkelési bemutatásukra utasítottak. Ezen

rendelkezés folytán azon célból, hogy a növendékekre a hadbavonulás tanulmányaik tekintetében hátrányos ne legyen, a vallás- és közoktatásügyi m. kir. miniszter megadta a módot, hogy az ily növendékek a hadi szolgálatba való bevonulás előtt ez iskolaévi tanulmányaikat befejezhessék, melyre nézve az eljárást szükségrendelettel szabályozta, melyet az intézeti igazgatóságok már meg is kaptak. A szükségrendelet szerint az illető növendékek a folyó tanévi tanulmányaikat sűrűsítően befejezik és a f. évi április hóban katonai szolgálatra való bevonulásuk előtt az évvégi bizonyítványokat, illetve a tanítói okleveleket megkapják. Vármegyénk kir. tanfelügyelője, ki az eperjesi gör. kath. és ág. h. ev. tanítóképző-intézeteknél ezen növendékek osztályozásához miniszteri biztosi minőségben kiküldetett, az ezen intézetek igazgatóival szükséges tanácskozásokat már meg is tartotta. Miként értesülünk, a hadbavonuló tanítójelöltekkel szemben a legmesszebbmenő méltányosság fog gyakoroltni annál is inkább, mert rövidesen vitézségükkel és bátorságukkal lesznek hivatva a hazának fegyverrel szolgálatot és maguk számára dicsőséget szerezni.

Ingyen tankönyvek. A m. k. tud.-egyetemi nyomda igazgatóságától ingyen tankönyveket kaptak a következők áll. el. iskolák szegény tanulói, úgymint: *Berzevicze*, *Keczerkosztolány*, *Paloncza*, *Radács* és *Singlér*.

Jogásznők-választás. Az elmúlt héten ment végbe ősi Kollégiumunkban a Joghallgatók Testületének újbóli megalakulása. Az ódon falak ismét hangosak voltak a korteskedésektől, mert jelölt volt bőven az egyes tisztségekre. A sok jelölt neve közül mégis győztesen került ki a *Huszovszky* Lajosé, akit a tagok bizalma a testület elnökévé tett. *Huszovszky* eddigi szereplése és sikerei után méltán meg is érdemli azt a bizalmat, amit kollégái helyeztek bele, hiszen az ambiciós fiatal embert nemcsak pályatársai, hanem városunk társadalmá is jól ismeri. Alelnök lett *Bulissa* Rezső II. é. jh., főjegyző *Mayer* György I. é. jh., aljegyző *Oszvald* László I. é. jh., pénztáros *Bálint* Dezső III. é. jh., könyvtáros *Stefanyák* József III. é. jh., a becsületbírósi elnöke *Gyulai* Emil és végül az irodalmi osztály elnöke *Lamparter* Jenő III. é. jh., akinek e téren való képességeiről szintén csak a legnagyobb elismeréssel szólhatunk.

Hiszen nem-e szebb a lányka is, ha hosszú szőke haját visel?

A vén fák között sárga homokos utak kanyarognak s a fákon mindinkább ritkulnak a szivekbe vésett nevek s velük együtt pusztul a költészet, a romantika is.

Pedig de szebb is volt még hajdanában! Amikor a rakoncátlan Körös vizét még nem szabályozták meg s mélabús partján sem sodronykerítés és park húzódtott végig, hanem hatalmas kövek heverték rajta.

Akkor még a szerelmes párok is jobban felkeresték. Istenem! milyen sokat járt itt *Zsuzsika* is és a nagy költő egyetlen fia, *Zoltán*.

Legutoljára is itt találkoztak. *Zsuzsika* már kint várta *Zoltán*-t a mondott idő előtt félórával. A nap mosolygósan sütött alá halványkék napernyőjére, amint ott sétált az öreg *Kornyáknak*, az erdő hűsége felügyelőjének a háza körül. Virágos kis kalapját úgy libegtette a lány májusi szellő, mint messze-messze a lilába vesző hegyoldalokon a vadrózsák rózsaszínű leveleit.

*Zoltán*ka is nemsokára megérkezett. Az arca még sápadtabb, még szomorúbb volt a szokottnál. Bánatosan, lehajtott fővel lépkedett a keskeny gyalogösvényen. Olyan szomorú volt, mint a szirmaitól megfosztott virág a havas, derezós őszi alkonyatban. Talán valami nagy bánat nyomta a szívét.

Amikor *Zsuzsikát* meglátta, csak akkor szökött egy kis halványpiros szín az arcába. Mikor hozzá-

érkezett, gyöngén megbillentette a kalapját és csak ennyit mondott: köszönöm kis pajtásom, hogy eljött!

— Maga volt az egyetlen igazi barátom. Mert látta, az emberek mind megcsaltak, rosszak voltak hozzám, nem becsülték bennem még az apám emlékét sem.

— Ne búsuljon *Zoltán*ka, — mondotta *Zsuzsika* szinte anyáskodó hangon — nem lesz ez mindig így. Lesz még idő, amikor az emberek meg fogják bánni, hogy ilyen rút hálátlansággal fizettek a nagy költő fiának. Látta, az én életem sem volt ám mindig rózsákkal behintve és azért mégis csak megvagyok és talán néha még boldog is. Akkor, amikor magát látom, *Zoltán*ka!

*Zoltán*ának könny csillogott fáradt, nagy szemében a kis lánykának meleg vallomása után. Sokáig hallgatott, elgondolkozva nézett a távolba, csak aztán szólt meg ismét.

— Látta *Zsuzsika*, nekem holnap innét már el kell mennem. Nincs már ebben a városban sem maradásom, ahová pedig annyi kedves emlék, oly sok félbenmaradt álom fűz. Mert haj, sok álmodtam itt, sok nagyratörő tervem volt, de az emberek rosszak voltak és mindent félbeszakítottak. Nekem már holnap indulnom kell.

Én már nem vagyok senki, nem vagyok semmi, csak egy kicsapott diák, ha ugyan még ezt is lehet valaminek nevezni. A tanári gyűlésen senki sem védett, csak a jó öreg *Kicska* bácsi szólott mellettem néhány védő szót. De az sem

Hadban elesett tanítók özvegyei és árváinak alapja. Ezelőtt öt hónappal szólította fel a NÉPTANÍTÓK LAPJÁNAK szerkesztősége az ország tanítóságát a hadi jótékony céljaira való adakozásra és adományok gyűjtésére. Meg is indult a serény munka a tanítóság körében, adakoztak, gyűjtöttek állandóan, úgy, hogy az így egybegyűlt összeg immár elérte a 32,000 koronát. Nem csekély jóleső meglepetés érte a tanítóságot e napokban ezen gyűjtésből kifolyólag. Ugyanis gr. *Tisza* István miniszterelnök hivatalosan arról értesítette a NÉPTANÍTÓK LAPJA szerkesztőségét, hogy tekintve, hogy az összeg részben a hazai tanítóság áldozatkészségének s részben pedig azok hazafias buzgólkodásának eredménye, úgy ezen összeg, mint a tanítóság ezutáni adományai és gyűjtései a háborúban elesett magyar tanítók özvegyei és árvái javára fognak fordíttatni.

Kávé, saját pörkölésű, különböző nemes fajokból összeállított keverék; *Gerbeaud*, valamint *Sarotti-cukorkák*, kir. udvari pinceborok csakis *Bein* *Simon* eperjesi csemegekereskedésében kaphatók.

Köszönetnyilvánítás. *Déri* Gyuláné úrnő az eperjesi Izr. Nőegylet népkonyhájának 25 koronát adományozott. Kegyes adományáért hálás köszönetet mond az elnökség.

Az új polgári perrendtartás az eperjesi kir. törvényszéken. Köztudomású, hogy az új polgári perrendtartás ezévi január 1-jén életbelépett. Az új törvény a modern igazságszolgáltatás két legsarkalatosabb vezérelvét, a szóbeliséget és a közvetlenséget valósítja meg és egyébként is korszakalkotó újításokat tartalmaz és így életbeléptetése a magyar igazságszolgáltatás terén mindenképpen eseményszámba megy. *Kissóczi* Mátyás, az eperjesi kir. törvényszék elnöke az új törvény alapján tartott első tárgyalás alkalmából f. hó 4-ikén teljes ülésben, melyen az ügyvédi kamara képviselője is hivatalosan részt vett, lendületes, mély tartalmú beszédben méltatta az új törvény jelentőségét és a modern igazságszolgáltatásra életbeléptetése folytán szükségképpen gyakorlandó hatását; a törvény jogtörténeti multjának kiemelkedőbb mozzanatait ismertette, gyakorlati értékének megvalósítását a bírói és ügyvédi kar vállvetett harmonikus együttműködésében látja biztosítva. Alapos jogi készséggel, liberális gondolatmenettel

sokat használt. Hanem azért áldja meg őt az Isten ezért is! Sohasem fogom elfelejteni.

— Holnap már messze megyek. Itt fogom hagyni az én kis pajtásomat (itt gyöngén megfogta *Zsuzsika* kezét), aki nem tudom, hogy nem-e fog majd elfelejteni, mint a többiek. Talán nem is fog majd rám gondolni soha!

— Sohasem fogom magát elfelejteni *Zoltán*ka — mondotta a leány remegő hangon. Én mindig gondolni fogok magára és ha maga itthagya engem, én mindig imádkozni fogok magáért.

— Köszönöm.

— Aztán, ha itthagya a mi kis városunkat, hová fog menni? — kérdezte megint kis idő múlva. *Zoltán*ka kelet felé mutatott.

— Nézze, arra fekszik Debreczen. A nagybácsi tudom, hogy csak kitagadna, ha hozzámennék, de nem is fordulok oda. A *Szendreyek*ben sohasem volt szív. Arra Debreczen felé fogok menni. Sokat járt ott apám is, ott élte át a legnagyobb szenvedéseket.

— Gyalog fogok menni, mint a vándorszínész. A batyumat a hátamra veszem, mint azok a kellekeket. A vándorszínész tudom meg fognak becsülni, azok fogadták be legtöbbször az apámat is, ha nem volt hely, ahová fejét lehajtsa.

— Mert higye el *Zsuzsika*, csak a színészen van még melegen érző szív. Csak ők maradtak már meg a régi Magyarországból. Más minden megváltozott, minden elpusztult.

— Vándorszínész leszek magam is, hiszen

telített magasszárnyalhatást keltett a halg teljes ülés az életbelé tett első tárgyalás al menesztett *Balogh* miniszterhez. A teljes napirendre tűzött úgy

Meghalt a vén sokban szegény képe tünk legérdekesebb *Zempliner* Gusztáv rban. A vén bohém r elhanyagolt külsejű a szinte kiegészítő része pének. — Különös n törött már az utolsó az ő élető eleme — össze az utcán, szívész állású, nagy befolyású ben, forgatagában, ne semmiféle tevékenysé akivel mindenki szíves sem tudott semmibe v tucatember. Egyénisé avagy azon körülmér *Zempléni* Tivadar ap nem kutatjuk. Csak *Halálának* híre gyors igazi mély részvétet akik ismertük. 88 év életet élt le, de bohé fiatalosságát utolsó pé volt panasza, ami az ig

Egy világos fe a megváltozott liszt tésztához és sütemén port használ. A hábo árpa-, zab-kenyérliszt s hető tésztákat adnak ajánlott élesztőszert, a használjuk. Speciális r a lap olvasóinak ing *Oetker* konyhavegyész mellett. Háborús tésztá a dr. *Oetker*-féle pudó lyek dr. *A. Oetker*-fé hatók s minden világo ismertek.

az apám is az volt. költözött. A vándor társam. Az országutat ladozó csizmám.

— A pusztai csárd gatom a vihar félelmes komázom. Ma Debrec talán a Nyírségben fog metszett üvegéből és t elhagyott szénaboglya

— Ah Istenem! — maga *Zoltán*ka! Én is szetet — mondotta *Z* életem ideálja. Forró, könnyezik a méla hold négyökrös szekéren *Maga* mellett, *Zoltán*ka

*Zoltán*ka megindult ról, Debreczen felé néze

— Milyen sokat én apám. Vajjon én re

A lány megfogta a

— Ne szomorodj *Zoltán*ka nem szólít magához vonta a leá

Zsuzsika nem ellen

a sápadt, vézna fiú m

Az meg csöndesen

megint kelet felé muta

— Kis pajtásom,

fogok gyalogolni.

telített magasszárnyalású beszéde mély és lelkes hatást keltett a hallgatóságban. Indítványára a teljes ülés az életbelépett új törvény alapján tartott első tárgyalás alkalmából üdvözlő-sürgönyt menesztett Balogh Jenő m. kir. igazságügy-miniszterhez. A teljes ülés berekesztése után a napirendre tűzött ügy tárgyalása következett.

Meghalt a vén bohém. Városunk típusokban szegény képe ismét szegényebb. Közéletünk legérdekesebb típusa halt meg febr. 5-ikén. *Zempléner* Gusztáv nincs többé az élők sorában. A vén bohém megszokott torzonborz arca, elhanyagolt külsejű alakja, topogó, öreges járása szinte kiegészítő részei voltak utcánk külső képeinek. — Különös nézésű szemeknek fénye megtörtött már az utolsó napokban, de az utca — az ő életéle — csak kicsábította. Itt esett össze az utcán, szívszélhűdés érte. Nem volt nagy állású, nagy befolyású ember a közélet küzdelmében, forgatagában, nem kért, nem várt tőle senki semmiféle tevékenységet s mégis *valaki* volt, akivel mindenki szívesen állott szóba, akit senki sem tudott semmibe venni, szóval nem volt szürke tucatember. Egyénisége-e, 48-as honvéd volta-e, avagy azon körülmény, hogy nagy művésznünk Zempléni Tivadar apja volt, volt-e ennek oka: nem kutatjuk. Csak a tényeket szögezzük le. Halálának híre gyorsan terjedt el a városban s igazi mély részvétet váltott ki mindnyájunkból, akik ismertük. 88 évet élt. Hosszú, küzdelmes életet élt le, de bohém lelke megőrizte a maga fiatalosságát utolsó percig. Sorsa ellen sohasem volt panasz, ami az igazi bohém embert jellemzi.

Egy világos fej gyorsan feltalálja magát a megváltozott liszt körülményeiben s minden tésztahoz és süteményhez dr. Oetker-féle sütőport használ. A háborús lisztkeverék, mint az árpa-, zab-kenyérliszt stb. könnyű és jól emészthető tésztaakat adnak, ha ezekhez az orvosilag ajánlott élesztőszert, a dr. Oetker-féle sütőport használjuk. Speciális receptekkel szívesen szolgál a lap olvasóinak ingyen és bérmentve dr. A. Oetker konyhavegyészeti intézete, Baden, Wien mellett. Háborús tésztaknak különösen ajánlhatók a dr. Oetker-féle pudding és a vörös-dara, amelyek dr. A. Oetker-féle sütőporral bárhol kaphatók s minden világos fej által igen előnyösen ismertek.

az apám is az volt. Belém pedig az ő lelke költözött. A vándorbot lesz az egyetlen hű társam. Az országutat fogja taposni örökké, foszladozó csizmám.

— A pusztai csárdában fogok hálni, ott hallgatom a vihar félelmes tombolását. A betyárokkal komázom. Ma Debreczenben a Péterfián, holnap talán a Nyírségben fogok inni kitűnő vörös bort metszett üvegből és holnapután, talán majd egy elhagyott szénaboglya fog adni menedéket.

— Ah Istenem! — milyen boldog is lesz maga Zoltánka! Én is mindig szerettem a művészetet — mondotta Zsuzsika —, az volt az én életem ideálja. Forró, tavaszi éjszakákon, amikor könnyezik a méla hold, hányszor szerettem volna négyökrös szekéren utazni kedvesem mellett. Maga mellett, Zoltánka!

Zoltánka megindultan levette a kalapját a fejéről, Debreczen felé nézett, aztán halkán mondotta:

— Milyen sokat járt és nélkülözött ott az én apám. Vajjon én reám milyen sors fog várni?

A lány megfogta a fiú kezét és úgy mondotta:

— Ne szomorkodjon, Zoltánka!

Zoltánka nem szólt semmit, csak gyöngéden magához vonta a leányt, azután megcsókolta.

Zsuzsika nem ellenkezett, hanem sírva borult a sápadt, vézna fiú mellé.

Az meg csöndesen sóhajtott, majd kezével megint kelet felé mutatott.

— Kis pájtásom, holnap már azon az úton fogok gyalogni.

A Hadsegélyző Hivatal köszönete.

Az Országos Vöröskereszt-Egylet sárosvármegyei választmánya a múlt őszi folyamán a közönség körében meleg ruhaneműket gyűjtött hadbavonult katonáink részére. E gyűjtésnek megvolt az igen szép eredménye. Az adományokat az adakozók neveivel lapunk hasábjain a választmány közváltotta. Begyűlt összesen 1515 drb hósapka, 1401 pár érmelegítő, 620 drb haskötő, 525 drb flanell-ing, 280 drb kapca, 162 drb térdmelegítő, 16 pár harisnya, 6 pár papucs, 11 nyakvédő és 3 láda téli ruha és szőrmé. Ez adományokat a választmány elnöksége az Országos Hadsegélyző Hivatalnak küldötte, amelynek vezetője, *Kirchner* altábornagy ebből az alkalomból a következő köszönő-iratot intézte a választmányhoz: „A katonák részére hozzánk juttatott többrendbeli nagy adományért és hazafias cél érdekében kifejtett állandó nemes fáradozásáért a Választmánynak hálás köszönetet mondok és egyúttal kérem, hogy az adakozók áldozatkészségéért nagyrabecsülsémet és a teljes elismerésemet tolmácsolni sziveskedjék.” Amidőn ez elismerő sorokat a nagy-lelkű adakozókkal közöljük, egyszersmind közöljük azt is, hogy téli ruhaneműket az eperjesi Vöröskereszt-kórházunkban ápol, de felépült és újra hadrakelő katonáink részére még mindig gyűjtünk. Az enmő adományokat a kórház veszi át. *Tahy* Józsefné elnök, *Sármay* Merse István elnök.

Akadémiai hallgató szerény díjazás mellett irodai munkát vállal, esetleg a festészet bármely ágában oktat növendékeket. Címe megtudható szerkesztőségünkben.

A Sárosvármegyei Állatvédő-Egyesület.

Több oldalról nyilvánult érdeklődés a Sárosvármegyei Állatvédő-Egyesület működése iránt. Mint a legtöbb egyesület megyénkben, természetesen ez sem tart bizottsági üléseket, előadásokat, nem hirdet semmiféle írásbeli pályázatot stb. Mert a mai nyugtalan háborús idők erre alkalmatlanok. A hadbavonulás miatt választmányunk is csonka. De azért az egyesület egy lelkes tagja sem érezheti magát feloldva a mindennapi állatvédelem kötelessége alól. Nem különösen most, az erősebben beállt tél szakában. Sőt maga a háború is erre sarkal. Hisz nagyon jól összeegyeztethető a háború áldozatainak nemes ápolása a mi házi-

állataink és éneklő-madaraink védelmével. Itt vannak például a mi derék harcosaink sokat fáradt és elcsigázott lovai. Hányszor láttuk falaink közt hős huszárjainkat, kik lovaik számára hajlékért esedezve kilincseltek házról-házra! Egyesületünk elnöke, *Ágoston* Károly, látván a gyakori katonai megszállást falaink közt, érdeklődött az ügy iránt. Felkereste városunk fáradhatatlan polgármesterét, *Faragó* Józsefet s kérte őt, hogy intézkedjék erélyesen aziránt, hogy minden istálló, pajta, félszer stb. a hajléktalan lovak számára megnyílják s ott kellő almot kapjanak, sőt ha kell, régi deszkából összerótt barakk építtessék számukra. A polgármester megadta a kellő felvilágosítást, midőn kijelentette, hogy Eperjesen jobbára csak 2000 katonaló fordult meg egyszerre s ennyit a kaszárnyákban és magánosoknál kényelmesen el tudtak helyezni. Sőt legutóbb januárban 3005 darabot helyeztek el. Ezúton is kérjük tehát a város nemes közönségének a szokottnál is jobb akaratát. Hisz a lovak nagy háborúnk fontos segítő tényezői s mennyit szenvednek a nemes állatok ezen élethálharcunkban. Kiméljük lehetőségre a közönség szolgálatában álló gyöngébb lovakat is! Ne terheljük túl kapzsiságból, sietségből. Emellett a madaraknak, a mi kedves barátainknak is juttathatunk morzsákat. Aki igazán — emberhez illően szereti az állatokat, az sohasem jön zavarba, — soha jószágát tőlük meg nem tagadja. A tél is későbbben állott be. Kevesebb a szükség. Nem ülésekkel, papiros jelentésekkel, hanem tettekre kész szeretettel és érdeklődéssel szolgálhatjuk legjobban az állatok védelmét békében és háborúban egyaránt.

«A Társaság.» A világhírű reimsi dóm egy megkapóan szép háborús epizódját ábrázolja **A TÁRSASÁG** legújabb számának címképe. Vezetőhelyen ugyancsak erről a témáról írt Kiss Menyhért gyönyörű, hangulatos költeményt. A pompásan szerkesztett hetilap ezúttal is elsőrangú tartalommal és szebbnél-szebb képekkel jelent meg. *Dobay* István szép cikke, *Somlay* Károly aranyos humorú novellája és nádasdi Baán Achilles színes, hangulatos történeti elbeszélése mellett több érdekes cikk és költemény teszi változatossá a lap tartalmát. Az illusztrációk ezúttal is csupa szenzáció, csupa aktualitás. **A TÁRSASÁG** előfizetési ára egész évre 18, félévre 10, negyedévre 5 korona. Mutatványszámot kívánatra ingyen küld a kiadóhivatal: Budapest, Ritz-szálló.

Önálló iparosok és kereskedők, magánalkalmazottak segélyezése.

A háború folytán valóban inségbe jutott önálló iparosok, kereskedők, ipari és kereskedelmi magánalkalmazottak vagy itthonmaradt családjuk segélyezését a kormány, mint azt már jeleztük, tervbevette. Szükségessé vált ennél fogva mindazoknak összehírása, kik segélyre valóban rászorultak. E munka most folyik s eredménye alapján lesz megállapítandó, kik minő segélyben részesüljenek. Az adatgyűjtés munkáját megyénk névze a kassai kereskedelmi és iparkamara végzi az iparhatóságok, ipari és kereskedelmi testületek és egyesületek, valamint a kamarai tagok támogatásával, akiknél a segélyreszorultak írásban vagy szóval jelentkezhetnek. Hangsúlyozni kell azonban, hogy a segélyezés csak az igazi inség enyhítésére terjedhet ki, viszont azonban előreláthatólag az olyan iparosok, kereskedők és magánalkalmazottak is figyelembe vétetnek, akik esetleg már segélyben részesülnek, de az a segély életfenntartásukra sem elég.

Eltűnt. *Dudra* József 15-éves, lénártói illetőségű lukói lakos a múlt hónap első felében eltűnt. Eltűnésének okát hozzátartozói nem tudják. A rendőrség körözi.

Pénztárcát talált február 2-ikén Moskovits Száli szakácsnő 13 kor. 40 fillér készpénzzel, két kulccsal és egy orsó fekete selyemmel. A tárcát igazolt tulajdonosa a rendőrségen átveheti.

Milyen sokat járt arra az apám!

Hát maga fog-e majd néha rám gondolni?

*

Másnap reggel borongós, méla felhők úsztak a májusi égboltozaton, mint a reszketős öreg emberek homlokán a gondok.

Az eső halkán szitált, mintha csak az ég is siratta volna Zoltánkát, aki nem tudott beletnyugodni az életnek mindennapi szürkeségébe, mert öbelé is az apjának kborló lelke költözött.

A lemondások halott, derűtött mezőin indult el Debreczen felé, hogy megtalálja azt az utat, amely az örökkévalóság, a dicsőség felé vezet.

Költőnek és színésznek lenni egy személyben — Istenem, milyen nagy boldogság! Ez volt Zoltánkának az ideálja, amikor útnak indult abból a kis körösparti városkából, ahonnan csak egy pár félbeszakadt álmod s néhány szomorú nótát vitt magával, — meg aztán egy kedves ifjúkori emléket: az első szerelmet.

Amikor elindult a sáros országúton, az erős májusi szellő úgy libegtette az ócska viklert a vállán, mintha egy fejfára akasztott gyászfátyol lett volna.

Nem kísérté ki senki búcsúzóul, csak jó öreg tanárának, Kicska bácsinak a fia, akivel együtt mulatták át még a jó időkben a fosztókákat, a mámoros hajnalokig.

És még Zsuzsika siratta meg az Akácfa-utcában a gyöngyvirágos ablakok mögött.

Legjobb minőségű férfi-fehérművek Ambrózy Bélánál.

Az eperjesi Vöröskereszt-fiókegylet javára befolyt *kézpénzadományok* 1915. január 25-től febr. 5-ig: 50 kor.-t.: Szinyei Merse István (febr. hóra); 43 kor.-t.: Kerületi Munkásbiztosító Pénztár tisztí- és orvosi-kara; 30 kor.-t.: Déri Gyula; 25 kor.-t.: Miniszteri kirendeltség tisztikara (febr. hóra); 17 kor. 31 fill.-t.: N. N.; 12 kor. 30 fill.-t.: Kerületi Munkásbiztosító Pénztár tisztí- és orvosi-kara; 10 kor.-t.: öz. Pap Jenőné; EPERJESI LAPOK kiadóhivatala gyűjtő-perselyéből 14 kor. 79 fill. Mindezekért őszinte köszönetet mond: öz. *Semsey Boldizsárné* elnök, *Tahy Józsefné* elnök, *Dúsz Mária* h. elnök, *Roskoványi Miklósné* h. elnök, *Vogel Béla* pénztáros.

A húskérdés. A Házinyúltenyésztők Országos Szövetségének (Budapest, Csillaghegy) választmánya ülésén foglalkozott a német földművelési miniszternek a mezőgazdasági kamarához intézett leiratával, amelyben fölhívja ezek figyelmét a házinyúltenyésztés fontosságára. A háború szükségletére ugyanis fölládoztuk marhaállományunk nagy részét s így előreláthatólag nagy hiány fog beállani a húspiacon. Míg a marha csak 4 év múlva válik reprodukáló állapotba, a házinyúl már egynéhány hónap alatt szolgáltat nagymennyiségű vágóállatot. A házinyúltenyésztés fontossága tehát fokozott mértékben lép most előtérbe. Felszólítja ezért a Szövetség az összes nyúltenyésztőket és gazdákat, hogy a nemzeti érdekre való tekintettel fokozott mértékben fogjon a tenyésztéshez. A maga részéről minden tekintetben rendelkezésre áll az érdeklődőknek. Köszönettel vette tudomásul ezenkívül a választmány a m. kir. honvédelmi minisztérium Hadsegélyző Hivatalának leveléből, hogy nemcsak a Szövetség maga adta át saját gereznáit katonáink céljára, hanem tagjai ezen a téren is áldoztak a haza oltárán.

Felelős szerkesztő: Kiadótulajdonosok:
Dvortsák Győző. Koós Ernő és Frigyes.

NYILTTÉR.

Az orosz betörés folytán előállott **vasúti árú- és podgyász-károk** elintézésére ajánlom hivatalomat.

E hivatal csak eredmény esetében kap mérsékelt jutalékot, különben az egész eljárás díj- és költségmentes. A követelés behajtása körül felmerült kiadást ezen iroda fedezi.

Forduljanak bizalommal, az összes okmányok beküldése mellett az *„Első budapesti reklamáló irodához”*; tulajdonos: *Stermann Ignác, Budapest, V., Vilmos császár-út 66. szám.*

Hébernyelvű levelekre is válaszolunk.

Zufolge des russischen Einbruches entstandene **Waren- und Gepäck-Schäden** lassen Sie durch das seit 23 Jahren bestehende Reklamationsamt: *Ignaz Stermann, Budapest, V., Vilmos császár-út 66, eintreiben.*

Bei Resultatlosigkeit ganz spesenfrei.

Übergeben Sie mit vollem Vertrauen alle Dokumente an obiges Unternehmen.

Auch hebräische Briefe werden beantwortet.

Főutca 54.sz. Péchy-házban az emeleti udvari lakás

: mely 3 szoba s mellékhelyiségekből áll :
március 1-jétől kiadó.
Tudakozódhatni az emeleten.

Okl. tanítónő

német és svájci nyelvből órákat ad, esetleg délutánra gyermekekhez elmenne. :::
Cím e lap kiadóhivatalában.

Bútorszállításokat : szabad. zárt és nyitott kocsikban
valamint mindennemű árúk szállítását helyben és vidéken jutányos árak mellett vállal
BIRKENBAUM ADOLF
katonai kincstári szállító, Eperjes. Telefon 34.

Milliók
használgák

Köhögés

rekedtség, hurut és nyalkasodás, görcs és hókhorut ellen

KAISER MELLKARAMELLÁIT

□□□ a három fenyő védjegygyel. □□□

6050 közjegyzőileg hiteltel bizonyítvány orvosoktól és magánosoktól igazolják a biztos sikert.

Nagyon alkalmas és jóízű cukorkák!

Csomagja 20 és 40 fill., doboza 60 fill.

Kapható Eperjesen: *Molitorisz István* és *Korn Vilmos* gyógyszerárán és *Pálesch Árpád* drogériájában.

Legjobb eredményt

□□□ érünk el, ha □□□
az EPERJESI LAPOKban
□□□ hirdetünk! □□□

Hegyaljai ó-bor

gróf Andrassy Géza tállyai és mádi termése,

Gyöngyösi asztali-bor

a Visontai és Mátrahegyaljai Borértékesítő R.-t. pincéjéből,
hordóval és palackolva jutányos áron kapható

az Eperjesi Keresztény Fogyasztási Szövetkezetnél

Laktanya-utca 1. sz.

Az
Omnia
Mozgókép-Otthon
Corso-Mozi
Est-Mozi

stb. stb.

= idei =
= szenzációja =

az eperjesi

Uránia

Mozgóban

febr. 20. és 21.

napjain.

EP

Előfizetési árak:
Egész évre . . . 12 K.
Félévre . . . . 6 K.
Negyedévre . . . 3 K.
Hirdetési díj: Egyhasábos
peltisor egyszeri hirdetésé
15 l. Közlemények sora 40 l.

A háború a mindennap

írta: dr. Hód

Még a balkáni háború Szűk, bizalmas család eseményeiről beszélget hűgom, egy aransárga szemű, édes apróság fejecskejét karomra h dolattalanul bámult váratlanul megszólalt

— Ája isz an ne furcsán beszélnek mag Közönséges halandók kérdés így hangzanék:

— Kinek, te gy deztem tőle.

— A ábolúnak (n nak) — felelt ő ször

Nem emlékszem, m szal elégittem ki kiv valahányszor a háború izgató és — tudósok sok évszázados kisérlet oldatlan problémája, elem vetődik, ami bi háborúk háborújának mindennapos eset, mir szívóssággal, ott kise ennek a jelentéktelen emléke. S ha el akarn is eszembe juttatná a hogy a mélység, am fogása és nagykorú em nek felfogása közt táto — áthidalhatatlan.

Hányan, de hányan kérdését, még az új tuellek táborában is, e csépelet szólammal.

— Hja — mond *vérszomj* . . .

(Ugyan kérem: cs szomjú ön, X. úr, a szerint — vegetariánus aki, mikor egy kis c

RAFAEL

a cigány RA

::

az idény legm